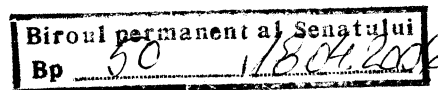
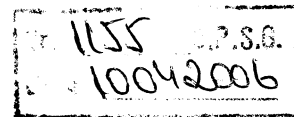

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind compensațiile cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea Uniunii Statale Serbia-Munteneșu în urma aplicării Protocolului cu privire la frontiera dintre Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor și Regatul României, încheiat la 24 noiembrie 1923, completat prin Protocolul din 4 iunie 1927, inițiată de domnul deputat Gvozdenovici Slavomir din Grupul parlamentar al Minorităților Naționale (Bp. 50/2006).*

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune "*despăgubirea acelor cetățeni români ale căror averi au trecut în proprietatea fostului regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, ca urmare a aplicării Protocolului cu privire la granița dintre Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor și Regatul României, încheiat la 24 noiembrie 1923, completat prin Protocolul din 4 iunie 1927*".

II. Propuneri și observații

1. Referitor la *Expunerea de motive*, sugerăm introducerea următorului paragraf: "*Prin Protocolul privind delimitarea frontierei dintre Regatul României și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, a fost realizat un schimb de teritorii între cele două state. De asemenea, conform prevederilor Protocolului dintre Guvernul Regatului României și Guvernul Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la București la București, la 4 iunie 1927, care a reglementat situația semnului triplex confinium de la întâlnirea frontierelor celor două state și respectiv, Ungariei, a fost realizată o nouă ajustare teritorială*".

La paragraful al treilea, propunem înlocuirea formulării "*ale căror averi, sau o parte din averi au trecut în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, actuala Uniune Statală Serbia-Muntenegru*" cu "*ale căror proprietăți se aflau pe teritoriul care a intrat în componența Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în baza Protocolului privind delimitarea frontierei dintre Regatul României și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, respectiv a Protocolului dintre Guvernul Regatului României și Guvernul Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la București, la 4 iunie 1927*".

2. Propunem modificarea **titlului** inițiativei legislative, astfel:

"*Lege privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru proprietățile care se aflau pe teritoriul care a intrat în componența Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în baza Protocolului privind delimitarea frontierei dintre Regatul României și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, respectiv a Protocolului dintre Guvernul Regatului României și Guvernul Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la București, la 4 iunie 1927*".

3. În cuprinsul **art. 1**, propunem ca referirea la cele două Protocoale să se facă prin indicarea completă a elementelor de identificare, astfel: Protocolul privind delimitarea frontierei dintre Regatul României și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, respectiv Protocolul dintre Guvernul Regatului României și Guvernul

Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, semnat la București la 4 iunie 1927.

De asemenea, întrucât formularea "*denumit în continuare Protocol*" poate genera confuzii în privința faptului dacă se referă la Protocolul din 1923 sau la cel din 1927, sugerăm reformularea astfel: "*denumite în continuare Protocoale*" și modificarea corespunzătoare a textului proiectului de act normativ. Totodată, în cuprinsul aceluiași articol, propunem înlocuirea formulării "*pentru bunurile imobile-terenuri pe care le aveau în proprietate în județele Arad, Caraș-Severin, Mehedinți și Timiș, cedate Uniunii Statale Serbia-Munteneșu (fostul Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor)*" cu "*pentru bunurile imobile pe care le aveau în proprietate, situate pe teritoriile intrate în componența fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, ca urmare a aplicării Protocoalelor*".

4. Totodată, subliniem că inițiativa legislativă cuprinde prevederi identice cu cele întâlnite în *Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940*.

Cu privire la **art. 1 alin. (2)**, este de menționat că, prin Decizia nr. 312 din 19 noiembrie 2002, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2¹) din *Legea nr. 9/1998* constatând că "*aceste dispoziții sunt neconstituționale în măsura în care înlătură moștenitorii testamentari de la beneficiul acordării compensațiilor prevăzute la alin. (1) al art. 1² din aceeași lege(...)*".

Considerăm că rațiunile care au stat la baza acestei decizii a Curții Constituționale ar trebui să fie avute în vedere și la prezenta inițiativă legislativă, în sensul includerii și a *moștenitorilor testamentari* în rândul categoriilor de persoane ce ar urma să beneficieze de prevederile acestui act normativ.

5. Referitor la **art. 2 alin. (1) lit. a)**, considerăm că prevederile acestui articol sunt incomplete, în măsura în care "*pentru fiecare hectar de teren, despăgubirea constă într-o sumă calculată la valoarea medie a categoriilor de teren, stabilită în condițiile prevăzute de dispozițiile legale*", fără a se preciza însă și la ce dispoziții legale se referă. În mod similar, la **lit. c)** a aceluiași articol, se prevede că despăgubirea pentru terenurile intravilane ce au o "*valoare deosebită*" se face pe baza "*actelor prezentate de cei în cauză*" fără a se preciza care sunt aceste acte și care sunt criteriile de apreciere a acestei valori ridicate a terenurilor.

De asemenea, la **alin. (2) al art. 2** nu este precizat un termen până la care normele metodologice de aplicare a propunerii legislative să fie elaborate, ceea ce ar putea conduce la întârzieri și neînțelegeri în aplicarea prevederilor legii.

6. La **art. 4 alin. (1)** se prevede că, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a legii, persoanele îndreptățite la compensații vor depune cereri însoțite de acte doveditoare la comisiile județene.

Precizăm că prin *Hotărârea Guvernului nr. 361/2005* a fost înființată Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Cămarii Primului-Ministru, cu atribuții în domeniul restituirii proprietăților. În acest context, considerăm că nu se justifică înființarea unor noi comisii la nivel central și județean.

7. Din conținutul propunerii legislative nu se înțelege cu claritate cum se suportă despăgubirile acordate persoanelor îndreptățite.

Astfel, la **lit. b) al alin. (1) al art. 2** se menționează că despăgubirile se acordă sub forma unor compensații bănești sau în natură, respectiv: *"la cerere, acțiuni la societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat în județul de domiciliu, fără ca totalul suprafeței de teren pentru care se acordă compensații să depășească suprafața prevăzută de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare"*, iar potrivit prevederilor **alin. (1) al art. 10** *"compensațiile acordate cetățenilor români îndreptățiți se suportă din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație (...)"*.

Menționăm că ar fi fost utilă anexarea la această propunere legislativă și a cuprinsului Protocolului cu privire la granița dintre Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor și Regatul României, încheiat la 24 noiembrie 1923, completat prin Protocolul din 4 iunie 1927. Totodată, ar fi fost necesară identificarea exactă a numărului de persoane care se află în situația celor ale căror averi au trecut în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, ca urmare a Protocolului menționat anterior, în vederea unei evaluări a efortului bugetar pe care un asemenea demers îl presupune.

8. La **art. 13**, apreciem că ar fi preferabilă înlocuirea formulării *"Dreptul la orice compensație (...) se stinge prin epuizarea prevederilor prevăzute de prezenta lege (...)"* cu *"se stinge prin acordarea despăgubirilor prevăzute de prezenta lege"*.

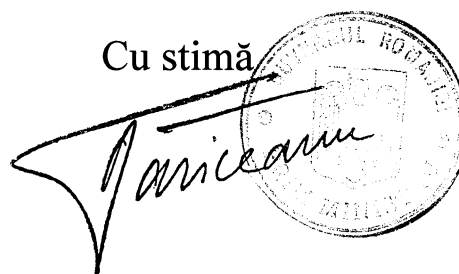
9. Având în vedere că Protocolul din 1923 a presupus și o modificare a frontierei, nu numai un schimb de populație, trebuie analizată în mod concret situația locuitorilor din comunele ce se află de-a lungul frontierei, dacă aceștia au fost sau nu despăgubiți, precum și modul în care pot să-și dovedească dreptul de proprietate.

10. Propunem ca în întregul text denumirea "*Uniunea Statală Serbia-Muntenegru*" să fie înlocuită cu "*Serbia-Muntenegru*" – aceasta fiind denumirea oficială a statului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative, sub rezerva însușirii propunerilor și observațiilor de la pct. II.**

Cu stimă

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului